

Družina - 16. Zaroka

V nadaljevanju verouka o družini bi rad spregovoril o zaroki. Slovenska beseda "zaroka" ne pove tistega, kar to v resnici je, zadeva, ki ima opraviti z zvestobo, zaupanjem, torej zagotovilo. Zaupanje v poklic, ki ga daje Bog, saj je poroka, torej zakon, predvsem odkritje Božjega klica. Gotovo je lepo, da si današnji mladi lahko izberejo poroko na temelju medsebojne ljubezni. Toda ravno svoboda vezi zahteva zavestno soglasje pri odločitvi in ne samo preprosto razumevanje, ki ga prinaša čustvo ali trenutek za nek krajši čas ... zahteva neko skupno pot.

Zaroka je z drugimi besedami čas, v katerem sta dva poklicana, da opravita lepo delo na ljubezni, delo, pri katerem sodelujeta in si ga delita oba in ki gre v globino. Oba se učita; fant se uči v tem dekletu gledati zaročenko, dekle se uči gledati v tem fantu zaročenca. Važnosti tega učenja ne gre podcenjevati: to je lepo prizadevanje, ki ga zahteva ljubezen sama, ker ni samo neka lahkomiselna ljubezen, očarano čustvo ... Svetopisemska pripoved govori o vsem stvarstvu kot o lepem delu Božje ljubezni in Prva Mojzesova knjiga pravi: »Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro ...« (1,31). Šele na koncu je Bog "počival". Na podlagi te podobe razumemo, da Božja ljubezen, ki je dala začetek svetu, ni bila neka improvizirana zadeva. Ne! Bila je lepo delo. Božja ljubezen je ustvarila dejanske pogoje za nepreklicno, trdno zavezo, ki je bila določena, da bo trajala.

Zaveza ljubezni med moškim in žensko, zaveza za vse življenje, ne more biti improvizirana, brez premisleka in se ne sklene od danes do jutri. Ekspresne poroke ni. Ljubezen je treba obdelovati, treba je v njej napredovati. Ljubezni med moškim in žensko se je treba naučiti, jo je treba izboljševati. Dovoljujem si reči, da je to umetniška zaveza. Narediti iz dveh življenj eno samo je skoraj čudež, čudež svobode srca, ki se zaupa veri. Verjetno se bo treba bolj potruditi v tej točki, saj so naše "čustvene koordinate" nekoliko zvodenele. Kdor hoče imeti vse in takoj, ta tudi odpove v vsem in takoj ob prvi težavi ali prvi priložnosti. Ni upanja za zaupanje in zvestobo dáru, če prevlada navada izkoristiti ljubezen kot neko sorto "urejevalca" psihofizičnega dobrega počutja. To ni ljubezen. Zaroka izostri voljo skupaj varovati nekaj, kar ne bo nikdar kupljeno ali prodano, izdano ali opuščeno, pa naj bodo ponudbe še tako zapeljive. Ko Bog govori o zavezi s svojim ljudstvom, to včasih stori z izrazi zaroke. Ko v Jeremijevi knjigi govori ljudstvu, ki se je oddaljilo od njega, ga spominja na čas, ko je ljudstvo bilo Božja zaročenka in pravi takole: »Spominjam te na predanost tvoje mladosti, na ljubezen tvoje zaročne

dobe,« (2,2). Bog sam je uredil to hojo zaroke, potem pa je tudi obljubil, kot je zapisano pri preroku Ozeju: »S teboj se zaročim na veke, s teboj se zaročim v pravičnosti in v pravici, v dobroti in v usmiljenju. S teboj se zaročim v resnici; in spoznala boš Gospoda« (2,21-22). Dolga je pot, ki jo je napravil Gospod s svojim ljudstvom v hoji zaroke. (Papež tu spominja Italijane na njihovo klasično delo Alessandra Manzoniya *Zaročenca*, Slovenci pa imamo nekaj podobnega pri Iztoku in Ireni v Finžgarjevi povesti *Pod svobodnim soncem*.) Mladi bi to morali brati, saj je mojstrovina, ki govori o zaročencih, ki sta morala pretrpeti toliko bolečin in sta hodila po poti polni težav, da sta prišla do poroke.

Cerkev v svoji modrosti varuje razliko med zaročenci in ženinom ter nevesto - kar ni isto - prav zaradi tenkočutnosti in globine tega preverjanja. Bodimo pozorni, da ne bi omalovaževali tega modrega nauka, ki se hrani tudi iz izkušnje srečno preživete zakonske ljubezni. Močni simboli telesa hranijo ključne do duše: telesnih vezi ne moremo obravnavati lahkotno, ne da bi pri tem zadali kako trajno rano duhu (prim. 1Kor 6,15-20).

Današnja kultura in družba sta postali precej brezbržni do krhkosti in resnosti tega prehodnega časa. Po drugi strani tudi ni mogoče reči, da sta velikodušni od mladih, ki imajo resen namen postaviti dom in imeti otroke! Nasprotno, pogosto postavljata tisoč ovir, namišljenih in resničnih. Zaroka je del življenja, ki mora dozoreti kot sadež, je pot dozorevanja v ljubezni do trenutka, ko postane poroka.

Tečajji pred poroko so poseben izraz priprave. Pa vendar vidimo toliko parov, ki z nevoljo prihajajo na tečaj: »Ti duhovniki, ki zahtevajo od nas tečaj! Čemu? Saj veva vse!« In prihajajo z nevoljo. Pozneje so pa zadovoljni in se zahvaljujejo, saj so v resnici našli priliko - pogosto edino! - da so razmislili o svojih izkušnjah na ne surov način. Mnogi zakonski pari žive dolgo časa skupaj, tudi zelo intimno, pa se v resnici ne poznajo. Zdi se čudno, toda izkušnja kaže da je prav res tako. Zato je treba čas zaroke ponovno ovrednotiti kot čas medsebojnega spoznavanja in skupnega načrtovanja. Pot priprave na poroko mora biti postavljena na ta vidik in se pri tem okoristiti tudi s preprostim, pa močnim pričevanjem krščanskih zakoncev. In osredotočimo se na bistveno: Sveto pismo, ki ga je treba skupaj znova odkriti in to na zavesten način; molitev v njeni liturgični razsežnosti, pa tudi "domačo molitev", ki mora živeti v družini, zakramentalno življenje, spoved ... v čemer pride Gospod prebivat v zaročenca in ju pripravljati, da bosta sprejela eden drugega s Kristusovo milostjo; bratstvo z ubogimi in potrebnimi, kar kliče k resnosti in delitvi. Zaročenca, ki se tako trudita, oba v tem rasteta, kar vodi k

pripravi lepega praznovanja poroke na drugačen način: ne svetovljanski, ampak krščanski. Spomnimo se besed pri preroku Ozeju, ki jih govori Gospod svojemu ljudstvu kot zaročenec zaročenki, in ki smo jih slišali že prej: »S teboj se zaročim na veke, s teboj se zaročim v pravičnosti in v pravici, v dobroti in v usmiljenju. S teboj se zaročim v resnici; in spoznala boš Gospoda« (2,21-22). Vsak par zaročencev naj misli na to in govori eden drugemu: »Ti boš moja nevesta, ti boš moj ženin.« Pričakovanje tega trenutka je hoja po poti, ki počasi napreduje, je pa pot dozorevanja. Posameznih delov te pot ne gre uničevati. Dozorevanje gre korak za korakom.

Lahko čas zaroke res postane čas uvajanja? K čemu? K presenečenju! K presenečenju duhovnih darov, s katerim Gospod po Cerkvi bogati obzorje nove družine, ki se da na razpolago živeti v njegovem blagoslovu. Zato molimo k Sveti nazareški družini za zaročence. Da bi stopali po poti priprave, da bi razumeli lepoto te poti do poroke.